

Số: **5229**/TCHQ-GSQL

Hà Nội, ngày **28** tháng 10 năm 2024

V/v xuất khẩu đất hiếm

Kính gửi: Bộ Công Thương.

Tiếp theo công văn số 1512/TCHQ-GSQL ngày 10/4/2024 của Tổng cục Hải quan về trao đổi các vướng mắc liên quan đến việc lựa chọn tổ chức giám định để gửi mẫu trung cầu giám định nhằm xác định tính chính xác nội dung khai báo của người khai hải quan về danh mục chủng loại, tiêu chuẩn chất lượng mặt hàng đất hiếm xuất khẩu để áp dụng chính sách quản lý theo quy định tại Thông tư số 23/2021/TT-BCT ngày 15/12/2021 được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 45/2023/TT-BCT ngày 29/12/2023 của Bộ trưởng Bộ Công Thương, Tổng cục Hải quan xin trao đổi với Quý Bộ cụ thể như sau:

1. Về tổ chức giám định mặt hàng đất hiếm

Theo ý kiến của Bộ Công Thương tại công văn số 162/CN-KSLK ngày 04/5/2024 và Bộ Khoa học và Công nghệ (KH-CN) tại công văn số 1527/TĐC-HCHQ ngày 04/5/2024 thì cho đến thời điểm trả lời công văn trên, chưa có Tổ chức đánh giá sự phù hợp nào đăng ký hoạt động đánh giá sự phù hợp (*giám định/ thử nghiệm/ chứng nhận/...*) về chất lượng, hàm lượng (%) TREO đối với đất hiếm, hỗn hợp oxit đất hiếm hoặc chứa thành phần đất hiếm tại Bộ Công Thương và Bộ KH-CN.

Để trao đổi, làm rõ về các Tổ chức đánh giá sự phù hợp theo quy định tại Nghị định số 107/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 154/2018/NĐ-CP ngày 09/11/2018 của Chính phủ đánh giá về chủng loại, chất lượng mặt hàng đất hiếm xuất khẩu, ngày 26/7/2024, Tổng cục Hải quan đã tổ chức cuộc họp với sự tham dự của đại diện Bộ Công Thương và Bộ KH-CN. Tại cuộc họp, các Bộ đều khẳng định việc hiện nay các Bộ chưa cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động cho Tổ chức đánh giá sự phù hợp (thử nghiệm/ chứng nhận/ giám định/ kiểm định) đối với mặt hàng đất hiếm. Ngoài ra, do công tác theo dõi việc cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động được thực hiện thủ công trên cơ sở bản giấy nên tại cuộc họp, đại diện Ủy ban Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Quốc gia - Bộ KH-CN ghi nhận sẽ tiếp tục rà soát để xác định chính xác các Tổ chức đánh giá sự phù hợp thực hiện hoạt động giám định đối với mặt hàng trên, chuyển Tổng cục Hải quan, tuy nhiên đến nay chưa có phản hồi.

2. Về trách nhiệm quản lý nhà nước

Căn cứ quy định tại Phụ lục III kèm theo Nghị định số 69/2018/NĐ-CP ngày 15/5/2018 của Chính phủ thì khoáng sản (trừ khoáng sản làm vật liệu xây dựng)

thuộc Danh mục hàng hóa xuất khẩu có điều kiện, quy định điều kiện hoặc tiêu chuẩn, thuộc phạm vi quản lý của Bộ Công Thương.

Theo Phụ lục 1 ban hành kèm Thông tư số 23/2021/TT-BCT được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 45/2023/TT-BCT thì *tổng các (ôxit, hydroxit, muối) đất hiếm, mã HS 2530.90.90.90, tiêu chuẩn chất lượng TREO $\geq$ 95%* thuộc danh mục chủng loại và tiêu chuẩn chất lượng khoáng sản xuất khẩu có nguồn gốc trong nước do Bộ Công Thương quản lý.

Căn cứ quy định tại khoản 2 Điều 4 Thông tư số 23/2021/TT-BCT được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 45/2023/TT-BCT thì: *Thương nhân xuất khẩu khoáng sản quy định tại khoản 1 Điều này được lựa chọn Tổ chức đánh giá sự phù hợp theo quy định tại Nghị định số 107/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ quy định về điều kiện kinh doanh dịch vụ đánh giá sự phù hợp, đã được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 154/2018/NĐ-CP ngày 09/11/2018 của Chính phủ về việc sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số quy định về điều kiện đầu tư, kinh doanh trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Khoa học và Công nghệ và một số quy định về kiểm tra chuyên ngành để đánh giá về chủng loại, chất lượng khoáng sản xuất khẩu.*

Như vậy, căn cứ các quy định nêu trên, **mặt hàng đất hiếm xuất khẩu thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Công Thương**; thương nhân xuất khẩu đất hiếm cần phải có đánh giá về chủng loại, chất lượng khoáng sản xuất khẩu tại một Tổ chức đánh giá sự phù hợp bất kỳ theo quy định tại Nghị định số 107/2016/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 154/2018/NĐ-CP.

Theo quy định về nguyên tắc đăng ký hoạt động tại Điều 4 Nghị định số 107/2016/NĐ-CP thì tổ chức đánh giá sự phù hợp chỉ kinh doanh dịch vụ về một mặt hàng đất hiếm thì thực hiện đăng ký hoạt động tại Bộ Công Thương; nếu kinh doanh đa ngành (trong đó có mặt hàng đất hiếm) thì có thể thực hiện đăng ký hoạt động tại Bộ Khoa học và Công nghệ hoặc tách từng ngành để đăng ký với Bộ quản lý ngành tương ứng (đất hiếm sẽ đăng ký riêng với Bộ Công Thương).

Căn cứ quy định tại khoản 3 Điều 6 Thông tư số 23/2021/TT-BCT được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 45/2023/TT-BCT thì: *“Cục Công nghiệp (Bộ Công Thương) chịu trách nhiệm chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành và địa phương liên quan... xử lý các vướng mắc trong quá trình xuất khẩu khoáng sản.”*

Căn cứ quy định tại Điều 8 Thông tư số 23/2021/TT-BCT thì: *“Trong quá trình thực hiện nếu có vướng mắc, tổ chức, cá nhân phản ánh kịp thời bằng văn bản về Bộ Công Thương để xem xét, xử lý.”*

3. Ý kiến của Tổng cục Hải quan

Theo quy định tại khoản 5 Điều 29 Nghị định số 08/2015/NĐ-CP ngày 21/01/2015 được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 59/2018/NĐ-CP ngày 20/4/2018 của Chính phủ thì:

“Trường hợp bằng các máy móc, thiết bị kỹ thuật hiện có tại Chi cục Hải quan, địa điểm kiểm tra hải quan, công chức hải quan kiểm tra thực tế hàng hoá

không đủ cơ sở để xác định tính chính xác đối với nội dung khai của người khai hải quan về tên hàng, mã số, chủng loại, chất lượng, khối lượng, trọng lượng thì yêu cầu cơ quan kiểm định hải quan thực hiện việc phân tích phân loại hoặc giám định để xác định các nội dung trên.

Trường hợp cơ quan hải quan không đủ điều kiện để xác định tính chính xác đối với nội dung khai của người khai hải quan thì cơ quan hải quan trung cầu giám định của tổ chức giám định theo quy định của pháp luật và căn cứ kết quả giám định để quyết định việc thông quan hàng hoá."

Trường hợp lô hàng đất hiếm xuất khẩu thuộc diện phải kiểm tra thực tế hàng hoá thì cơ quan hải quan nếu bằng các trang thiết bị hiện có tại hiện trường không đủ điều kiện để kiểm tra tiêu chuẩn chất lượng (*hàm lượng TREO*) thì cơ quan hải quan sẽ trung cầu giám định của tổ chức giám định theo quy định của pháp luật và căn cứ kết quả giám định để làm cơ sở quyết định việc thông quan hàng hoá.

Tuy nhiên hiện nay, cơ quan hải quan cũng như doanh nghiệp xuất khẩu khoáng sản đang gặp khó khăn, vướng mắc trong việc lựa chọn tổ chức đánh giá sự phù hợp theo quy định tại khoản 2 Điều 4 Thông tư số 23/2021/TT-BCT được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 45/2023/TT-BCT để đánh giá về chủng loại, chất lượng mặt hàng xuất khẩu khai báo là đất hiếm, hỗn hợp oxit đất hiếm, tổng các (oxit, hydroxit, muối) đất hiếm hoặc chứa thành phần đất hiếm, làm cơ sở thực hiện thủ tục hải quan xuất khẩu.

Do vậy, đề cơ quan hải quan có đủ cơ sở thực thi chính sách quản lý khoáng sản xuất khẩu theo quy định, đề nghị Bộ Công Thương chủ trì:

(i) Rà soát, đánh giá việc thực hiện quy định tại khoản 2 Điều 4 Thông tư số 23/2021/TT-BCT được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 45/2023/TT-BCT để đảm bảo tính khả thi, tránh phát sinh vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện;

(ii) Phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ và các đơn vị liên quan nghiên cứu, hướng dẫn, xác định, chỉ định các đơn vị, tổ chức có đủ năng lực giám định, đánh giá chính xác về chủng loại, tiêu chuẩn chất lượng, hàm lượng (%TREO) đối với các mặt hàng khai báo là đất hiếm, hỗn hợp oxit đất hiếm, tổng các (oxit, hydroxit, muối) đất hiếm hoặc chứa thành phần đất hiếm theo quy định và cung cấp cho cơ quan hải quan.

Ý kiến phản hồi của Quý Bộ xin gửi về Tổng cục Hải quan **trước ngày 31/10/2024.**

Trân trọng cảm ơn sự phối hợp của Quý Bộ./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Khoa học và Công nghệ;
- Cục Hải quan Hà Nam Ninh;
- Cục KĐHQ;
- Lưu: VT, GSQL (03b). *VT*

**KT. TỔNG CỤC TRƯỞNG
PHÓ TỔNG CỤC TRƯỞNG**

Âu Anh Tuấn